

ב א מיי פ"ו מהל'
אסות הל' ח סמג
עשין מת טו"ע א"ש ס'
לט טע"ו ב:
ב א מיי ט' ס' ה' ט'
טו"ע ט' ס' ט' ו':
ב א ג מיי פ"ו מהל'
גיטין הל' יב סמג
עשין מת טו"ע ט' ס' י'
סעיף ג:

תוספות רי"ד

בהכי הוא דלא הו'
קידושין הוא לא אתני הוי
קידושין. קידושין דרבנן
הוא דצריכה הימנו גט
מדבריהם שלא יאמר
אשת איש יצאה בלא
גט אבל מדאורייתא אינה
מקודשת כלל והוי מק"ט
כדאמרין לגבי נדרים וכו'
שמה"ת אינה מקודשת
מש"ה ארוסה אינה אובלת
בתרומה שמא ימצאו
בה מומין בין מומין
גדולים בין מומין קטנים
שאין להקל בין מומין
למומין בענין זה (כלל):

ממאנת והולכת לה. תימה דצריש יצמות (דף ג: ושם) תנן ואי אמה מולא בחמתו ואם חמתו כו' או שמילאנו ואמאי והא משכחת לה בקידשה על תנאי ולא צעל דאפי' רב מודה לאציי דאינה צריכה גט וי"ל דאפילו מילאון אינה צריכה אצל קשה דמשכחת לה בקידש על תנאי וצעל לשמאל דלמר משום ר' ישמעאל דלמר הכא דממאנת ויש לומר דלשמאל ולרבי ישמעאל נמי צריכה מותרת אפילו אם לא מילאה זאת שהיא ערוה כשלא נודע לה הטעות והא דקאמר ממאנת והולכת לה היינו שאם נודע לה הטעות יש לה למאן דאם לא מילאה ועמדה אצלו מחלה התנאי אי נמי ממאנת לאו דוקא אלא אפילו צלה מילאון אינה כלל אשמו ואפי' נודע לה הטעות וריצ"ן מירך ציצמות דרבי ישמעאל איירי בקידושי טעות אצל בקידושי קטנות מודה דאינה ממאנת ומתני' דיצמות לא מייירי אלא בקדושי קטנות וקשה דצפרק צא סימן (גדה ג:) ושם משמע צהדיה דקידושי קטנות נמי איירי רבי ישמעאל דלמר חצרוהי דרב כהנא עבור למיעבד עובדא כרבי יהודה וף ע"ג דנבעלה דלמר על שרצה השחור על הלבן דלמר להם רב כהנא לא כך היה מעשה צבתו של רבי ישמעאל שצאת למאן צבית המדרש וצנה מורכב על

הלכה. אחר קידושין אצל חכם: והסיבה. מן הנדרים: **אלל רופא וריפא אוסה.** מן המומין: עוקר הנדר מעיקרו. שהרי פותח לה בחרטה אדעתא דהכי מי קא נדרת והיא אומרת לו לא וחסד אומר לה הרי הוא צא כך לידי כך הילכך לאו נדר הוא ומותר לך נמנא כמי שלא היה עליה צשעת קידושין: **מכאן ולהבא.** אצל עד עכשיו היו עליה נמנא צשעת תנאי הקידושין הטעות: הכי גרסינן והסיני אלל חכם והסיני אלל רופא אוסה אינה מקודשת. וקשיא חכם אהכס: הא. דקתני מקודשת ר"מ היא: דלמר אדם רוצה. אינו מקפיד אם תלך אלל חכם: אין אדם רוצה כו'. הילכך אדעתא דהכי לא קידשה: משום נדר. שהיתה נדרנית: לא יחזיר. מפרש במסכת גיטין [מ"ו]. תרי טעמי איכא למ"ד משום קלקולא שאם אמה אומר יחזיר שמא תלך ותנשא ונמנא שם רע שאינו ש"ר או נדר נעקר ע"י חכם ומקלקלה זה ואומר אילו הייתי יודע שכן הוא אפי' נותנין לי מלה מנה לא הייתי מנרשיך לפיכך אומרים לו הוי יודע שהמוציא את אשתו משום שם רע או משום נדר לא יחזיר ולא חגיגה היא עליון לא לקלקל לא מהימן שהרי יודע שגאסרה עליו ולא חש לצדוק את הדבר ואיכא למ"ד

כדי שלא יהו צנות ישראל פרוצות צעריות וצנדרים: כל נדר שידעו צו רבים. שגדלתו פני עשרה: לא יחזיר. קסבר טעמא משום שלא יהו פרוצות צנדרים הוא וכי נדרה צפני רבים וזהו נדר שאין לו הפרה כדלמרינן צניטין [שם] פרכה יותר מלדי קנסוה: **שלא ידעו צו רבים.** דיש לו הפרה לא קנסוה והכי אמר לה נדר דרבי יהודה לא חייש צנדה לקלקולא: **רבי מאיר אומר כל נדר שצריך חקירה חכם.** שאין הבעל יכול להפך שאינו מדברים צבינו לבינה ולא עינוי נפש: לא יחזיר. קסבר טעמא משום קלקולא הלכך צהאי איכא קלקולא דלומר אילו הייתי יודע דחכם יכול להחזירו לא הייתי מנרשיך דרובה הייתי שמתצוה צבית דין ויתירו לך: **ושאינו צריך חקירה חכם.** נדר שהבעל יכול להפך: יחזיר. דצהאי לא מלי לקלקלה שהיה לו להפך ולא הפר: **לא אסרו צריך.** חקירת חכם: **אלא מפני שאינו צריך.** שהצריך חקירה חכם אין צו לקלקול דלאו לא כמיניה לומר אילו הייתי יודע לפי שאין אדם רוצה שמתצוה אשמו צבית דין אלא מפני מה אסרוהו מפני שאינו צריך דיכול הוא לכחש ולומר לא הייתי יודע שאני יכול להפך וגזרו האי אטו האי: **מאי טעמא דרבי יהודה.** דלמר נדר שהודר צבדים אין לו הפרה: ולא

א) [מסכתא פ"ו ע"ש],
ב) [ג' רבה], ג) [לקמן ע"ה], ד) [שם ז: גיטין מו:], ה) [גיטין מה: וצמות כה:], ו) [כל זה לתא משנה דגיטין מה: אלא כך אימתא שם א"ר אלעזר לא אסרו זה אלא מפני זה וע"ש בפרש"י גס רש"ל מ"ו וע"י גירסת הראש"ש].

מוסף רש"י

ממאנת והולכת לה. ללא משאון הוי. לענין וזנת נמי לא מיפסול עליה. דפטיה בעלמא היא ולא אמרינן בעלות צבעל משגלה הוי קידושין. דקסבר לא הבעל על דעת קידושין הראשונים הוא צועל, ולא תחזין לחזור ולקדשה (גדה ג:). וכוון דלא צעול מניה גיטא לאו אשמו היא ואי וינתה הוי היא פטויה שיתנה ומותרת לו (ביבמות ק:). אדם רוצה שחתובה אשתו בבית דין. כלומר אינו מקפיד צכך [גיטין מו:]. המוציא את אשתו משום נדר. שגדלתו, וזמר חי אפי' צלשה נדרנית [גיטין מו:]. לא יחזיר. וטעמא מפרש חכם בהשולח גט שאם אמה אומר יחזיר שמא תלך וז אלל חכם לומר נסיפא ויתיר לה נדרה ויחזיר מתגרש אילו הייתי יודע שזו היטר לנדר שגדלה, אם היו טענים לו מלה מנה לא הייתי מנרשה, שהינה חגיגה עלי צימת, ומנא לו מנצל גיטו למפרע ועוקרו, ובינה מן השני ממונים, לפיכך אומרים לו מתחלה הוי יודע שהמוציא את אשתו משום נדר שגדלה לא יחזיר עלנמת, ואם היא חגיגה עליון לא ובקש היטר לנדרה, ואי מגרש לה משתמא ודאי שטעמא היא עליו ומו לא מני עקר גיטה צבדי שקר [ביבמות כה:]. משום שם רע. שאלא עליה לעו ועות [גיטין מו:]. לא יחזיר. ואפילו נמנאו צבדים גדלים (שם) דפרשיית טעמא שמא תנשא לאחר וילא קול על הלבו הראשון ששקר היה ויתגרש מתגרש ויחזיר אילו הייתי יודע שכן הוא וכו' [ביבמות כה:]. כל נדר שידעו צו רבים. שגדלתו צביט, לא יחזיר. דאין לו הפרה, ורי יהודה לא חייש לקלקולא אלא שלא יהיו צנות ישראל פרוצות צנדרים, הלכך אי נדרה נדר צבדים פרוצות, ושלא ידעו צו רבים דיש לו הפרה לא קנסוה והכי אמר לה נדר דרבי יהודה לא חייש צנדה לקלקולא: **רבי מאיר אומר כל נדר שצריך חקירה חכם.** ילך לפני חכם ולבקש פתח ומצוה ואין הבעל יכול להפך. לא יחזיר. דר"מ סבר טעמא משום קלקולא הלכך נדר שאינו יכול להפך אצל חכם יכול להחזיר, ויכול הוא לקלקל את הגט לאחר שמשאף לאחר ויחזיר אילו הייתי יודע שחכם לא החזיר לא הייתי מנרשה (שם). ושאינו צריך חקירה חכם. אלא הוא יכול להפך, לא יחזרו חכמים לאסור עליו מלהחזרה, לפי שאינו יכול

לקלקלה ולומר אילו הייתי יודע כו' שהרי נדר פתוח הוא והיה לו להפך ולא היפך (שם). לא אסרו צריך אלא מפני שאינו צריך. לא אסרו זה שצריך חקירה חכם להחזיר אלא מפני זה שאינו צריך, דצריך לא היה לנו לחוש לקלקול, לפי שאינו יכול לומר אילו הייתי יודע שחכם יכול להחזירו לא הייתי מנרשיך, דאין סהדי דאין אדם רוצה שמתצוה אשמו צבית דין צפני חכם לילך צבית דעו וילשאל על נדרה, אלא מפני נדר שאינו צריך חכם ובעל יכול להפך אחרו את טעמן, שלא יאמר אילו הייתי יודע שמימי יכול להפך לא הייתי מנרשיך (שם).